



Державна податкова
служба України

Головне управління ДПС у Чернігівській області

Податкові новації 2022 року

З 1 січня набирають чинності зміни відповідно Закону України від 30 листопада 2021 року №1914-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (далі - Закон № 1914), прийнятого Верховною радою України.

У частині удосконалення процедури погашення податкового боргу Закон №1914 містить положення щодо:

удосконалення адміністративно-судового механізму при стягненні готівки та безготівкових коштів у рахунок погашення податкового боргу;

тимчасового обмеження у праві виїзду за межі України керівників підприємств, що мають податковий борг;

інформування громадськості, платників податків та органів місцевого самоврядування про суми податкового боргу юридичних і фізичних осіб без обмежень щодо поширення персональних даних фізичних осіб;

деталізації суми податкового боргу в податковій вимозі.

Щодо рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу на стягнення коштів

Положеннями Закону № 1914 внесено зміни до пункту 95.5 статті 95 Податкового кодексу України (далі - Кодекс), відповідно до яких керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу зможе приймати рішення про стягнення коштів в рахунок погашення податкового боргу платника податків без обмеження по сумі такого боргу.

Основною умовою для застосування позасудової процедури стягнення є виникнення податкового боргу в результаті несплати платником податків самостійно задекларованих грошових (податкових) зобов'язань, які є узгодженими, не підлягають оскарженню та повинні бути самостійно сплаченими платником або погашеними за допомогою органу стягнення.

Керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу приймає рішення про стягнення коштів в рахунок погашення податкового боргу за таких умов:

податковий борг виник в результаті несплати самостійно задекларованих платником податків сум (без обмежень по сумі),

не сплачується протягом 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати узгодженого грошового зобов'язання,

відсутності/наявності у меншій сумі непогашеного зобов'язання держави щодо повернення такому платнику податків помилково та/або

надміру сплачених ним грошових зобов'язань, та/або бюджетного відшкодування податку на додану вартість.

У разі наявності непогашеного зобов'язання держави перед платником податків у сумі, що є меншою за суму податкового боргу, рішення про стягнення коштів в рахунок погашення податкового боргу приймається керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу в межах різниці між сумою податкового боргу та сумою зобов'язання держави.

Рішення про стягнення готівки у рахунок погашення податкового боргу платника податків приймається керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу за формою, затвердженою додатком 3 до Порядку стягнення готівки, яка належить платникові податків, у рахунок погашення його податкового боргу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1244 «Деякі питання реалізації статті 95 Податкового кодексу України» (зі змінами).

Рішення про стягнення коштів платника податків з рахунків у банках у рахунок погашення податкового боргу приймається керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу за формою, затвердженою наказом Державної податкової служби України від 06.12.2019 № 199 «Про затвердження примірних форм Рішення про стягнення коштів платника податків з рахунків у банках у рахунок погашення податкового боргу; Журналу реєстрації рішень, прийнятих відповідно до статті 95 Податкового кодексу України» (зі змінами).

Звертаємо увагу, що стягнення коштів в рахунок погашення податкового боргу, що виник в результаті несплати донарахованих за результатами контрольно-перевірочної роботи сум грошових зобов'язань, здійснюється, як і раніше, на підставі рішення суду.

Щодо встановлення тимчасового обмеження у праві виїзду керівника платника податків – боржника за межі України

Законом № 1914 внесено зміни, зокрема, до статей 14, 20, 87 та 91 Кодексу, статей 283 і 2892 Кодексу адміністративного судочинства України та статті 6 Закону України від 21 січня 1994 року № 3857-XII «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України», відповідно до яких запроваджується тимчасове обмеження у праві виїзду керівника платника податків - боржника за межі України.

Тимчасове обмеження у праві виїзду керівника юридичної особи або постійного представництва нерезидента - боржника за межі України - це забезпечувальний захід виконання судового рішення або рішення керівника контролюючого органу про стягнення суми податкового боргу.

Тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України застосовується до керівника платника податків - юридичної особи або постійного представництва нерезидента за наявності у такого платника податків податкового боргу:

у сумі, що перевищує 1 мільйон гривень,

що не був погашений протягом 240 календарних днів з дати вручення такому платнику податків податкової вимоги.

Тимчасове обмеження у праві виїзду керівника платника податків - боржника за межі України застосовується згідно з рішенням суду, що набрало законної сили, та є забезпечувальним заходом виконання судового

рішення або рішення керівника контролюючого органу про стягнення суми податкового боргу про погашення суми податкового боргу.

Обмеженням для застосування такого заходу є наявність зобов'язання держави щодо повернення юридичній особі або постійному представництву нерезидента - боржнику помилково та/або надміру сплачених ним грошових зобов'язань, бюджетного відшкодування податку на додану вартість, якщо загальна сума непогашеної заборгованості держави перед боржником дорівнює або перевищує суму податкового боргу такого боржника.

Повноваження щодо виконання тимчасового обмеження у праві виїзду керівника платника податків - боржника за межі України покладено на контролюючі органи за основним та неосновними місцями податкового обліку платника податків, що має податковий борг, який відповідає наведеним вище критеріям.

Механізм запровадження тимчасового обмеження у праві виїзду керівника платника податків - боржника за межі України передбачає:

звернення до суду щодо підтвердження тимчасового обмеження у праві виїзду керівника платника податків - боржника за межі України у разі невиконання податкового обов'язку щодо сплати грошових зобов'язань, що призвело до виникнення у такого платника податків податкового боргу;

не пізніше наступного робочого дня з дня отримання рішення суду:

інформування про це центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону;

розміщення відповідної інформації в Реєстрі керівників платників податків - боржників.

З метою інформування керівника платника податків - боржника про застосування щодо нього тимчасового обмеження у праві виїзду за межі України передбачається формування і ведення Реєстру керівників платників податків - боржників.

Інформація щодо застосування до керівника платника податків - юридичної особи або постійного представництва нерезидента - боржника буде розміщуватись в такому Реєстрі, який буде оприлюднюватись на вебпорталі ДПС, не пізніше наступного робочого дня з дня надходження до контролюючого органу рішення суду, що набрало законної сили, яким встановлюється таке тимчасове обмеження.

Закінчення дії тимчасового обмеження у праві виїзду керівника юридичної особи або постійного представництва нерезидента - боржника за межі України здійснюється за таких підстав:

погашення суми податкового боргу, зазначеної у рішенні суду, у зв'язку з якою було застосовано таке обмеження;

отримання у встановленому законодавством порядку інформації про зміну керівника юридичної особи або постійного представництва нерезидента - боржника;

отримання рішення суду про відкриття провадження у справі про банкрутство юридичної особи або постійного представництва нерезидента - боржника.

Інформація про закінчення дії тимчасового обмеження у праві виїзду керівника юридичної особи або постійного представництва нерезидента -

боржника за межі України не пізніше наступного робочого дня з дня виявлення обставин для такого закінчення:

надається центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону;

розміщується в Реєстрі керівників платників податків - боржників.

Звертаємо увагу, що Законом № 1914 Кодекс адміністративного судочинства України доповнено новою статтею 2892, що визначає особливості провадження у справах за адміністративними позовами з приводу тимчасового обмеження права громадян на виїзд за межі території України, а саме:

позовна заява про застосування судом тимчасового обмеження у праві виїзду керівника юридичної особи або постійного представництва нерезидента - боржника за межі України подається до суду за основним місцем реєстрації юридичної особи або постійного представництва нерезидента;

зазначені адміністративні справи розглядаються судом протягом 48 годин з дня подання заяви;

апеляційні скарги можуть бути подані в десятиденний строк з дня проголошення рішення суду та розглядаються апеляційним судом у десятиденний строк;

за подання позовної заяви, апеляційної скарги у справах про тимчасове обмеження права громадян України на виїзд за межі території України судовий збір не справляється (згідно змін, внесених до статті 3 Закону України від 08 липня 2011 року № 3674-VI «Про судовий збір»).

Щодо інформування про суми податкового боргу платників податків

З метою посилення інформування громадськості, платників податків та органів місцевого самоврядування про суми податкового боргу платників податків Законом № 1914 також внесено зміни до підпункту 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 та пункту 35.4 статті 35 Кодексу, відповідно до яких інформація про фізичних осіб, які мають податковий борг, буде надаватись органам місцевого самоврядування для проведення роботи з такими боржниками щодо недопущення росту податкового боргу та забезпечення його погашення, а також щомісячно оприлюднюватись на вебпорталі ДПС у формі відкритих даних (із зазначенням дати народження, прізвища, ім'я, по батькові фізичної особи).

Зазначимо, що Законом № 1914 внесено також зміни до Законів України від 13 січня 2011 року № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації» та від 01 червня 2010 року № 2297-VI «Про захист персональних даних», відповідно до яких не може бути обмежено доступ до інформації про наявність у фізичної особи податкового боргу, а така інформація не належить до інформації з обмеженим доступом.

Щодо деталізації суми податкового боргу в податковій вимозі

Законом № 1914 внесено зміни до пункту 59.3 статті 59 Кодексу, відповідно до яких податкова вимога має надсилатись разом з детальним розрахунком суми податкового боргу.

ДПС розроблені відповідні зміни до наказу Міністерства фінансів України від 30 червня 2017 року № 610 «Про затвердження Порядку направлення податковими органами податкових вимог платникам податків», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 липня 2017 року за №902/30770 (зі змінами), які знаходяться на погодженні в Міністерстві фінансів України.

Також ДПС готуються відповідні зміни до програмного забезпечення, що дозволять формувати податкову вимогу з деталізацією суми податкового боргу.

Спілкуйся з Податковою службою дистанційно за допомогою сервісу «[InfoTAX](#)»
Інформаційно-довідковий департамент Державної податкової служби України: 0-800-501-007
«Гаряча лінія» ДПС України "Пульс": 0800-501-007 (напрямок «4») Акредитований центр сертифікації ключів:
0-800-501-007 (напрямок «2»), 044-284-00-10, (0462) 77-49-27 Вебсайт ДПС: <https://tax.gov.ua/>
Субсайт Головного управління ДПС у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>
14000, Чернігів, вул. Ремісничка, 11, тел.: (0462) 652-300

